

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidőjök küldendők.
Kéziratok nem adatként vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Közegészségügyünk fejlődése.

Irta: Éder János.

Az ember értelmitehetségénél fogva uralkodó lény lőn a földtekén, uralkodik a hasonló szervezettel bíró állatok felett, sőt azokat saját céljaira felhasználja, hasznosítja, sőt a természeti erőket is kihasználja, a villamosságot, az elemeket. Utat tud szabni a vilámnak, a víznek és tűznek, szóval a természeti erők kihasználásával megteremtette a kulturát.

A haladás különösen legutóbbi évtizedben valósággal csodával határos, a műveltség haladásával egy évtized alatt előbbre mentünk, előbb állunk, több eredményt mutatunk fel, mint előleink ezred éveken keresztül.

A telephon, a phonograf, a mozgófényképezés, a repülés, olyan vívmányok, miről ezelőtt egy félszázaddal még ábrándozni sem mertek. Valóban el lehet mondani, hogy ma már alig van lehetetlenség.

A természettudományok fellendülése és művelése következtében a természeti csapásokkal is felvesszük a küzdelmet és sokszor győztesek maradunk. Az ember, az állatok és növények szervein rágódó parazitákkal mikroorganikus lényekkel, amennyiben fejlődésüket, életfolyamataikat ösmerjük és így terjedésüket már nagy részben

megakadályozzuk, sőt el fog következni rövidesen az idő, midőn a nemzeteket pusztító tüdővész, tuberkulózis ragályos és járványos betegségeket okozó bacillusok ellen is sikerrel védekezünk, mert fejlődésükkel, fejlődésük okozatával már tisztában vagyunk. Sőt itt az idő, hogy az élet kaszásával, a halállal is felvesszük a harcot: mert a közegészségügyi viszonyok tanulásával az emberi életet ha nem is bírjuk megmenteni, de legalább meghosszabbítjuk. Nem 45-50 év lesz az ember középletkora: hanem 60-70. A 100-120 éves emberek nem fognak a ritkaságok közé tartozni.

Aki a természettudományi folyóiratokat olvassa, tudja azt, hogy Közép-Amerika gyilkos levegője, hol ezelőtt rakásra pusztult a fehér ember; ma már nem gyilkolja a bevándorlott kultur embert: mert a rettenetes ragálynak, a sárgalíznek útját állták. A természettudósok már régebben tisztában voltak azzal, hogy ennek az embergyilkoló ragálynak bacillusai a mocsarakban tenyésznek és onnan a moskitói szunyogok oltják az emberbe, kiszárították a mocsarakat vagy mint Mexikóban kőolajjal fertőtlenítették és ime kétév tized múlva arra a talajra hová eddig a fehér ember irtózva, halálfélelemmel lépett az európai nemzetek százazrei ünnepi ruhában jelennek meg hogy

a kultura egyik legnagyobb művének, a panamai csatorna ünnepélyes megnyitásának szemtanui lehessenek.

De hiszen nekünk nem is kell messzire menni, maradjunk itt a Magyar-Alföldön, hol 40 évvel ezelőtt nyáron maláriától elcsigázott sápadt arcokat láttunk, az elcsenevészdedt gyermekek vacogó foggal sütkéreztek a napon és ma, a Tiszaszabályozás következtében megelégedett egészséges nemzedékben gyönyörködhetünk. Ma a hideglelést, a maláriákat ugyszólván csak az öregek regéjéből, hirtől ismerjük. De a kultura, a Tiszaszabályozás következtében több százezer hold termőföld jutott a magyar-alföldi nép művelése alá és ott ahol ezelőtt, káka, nád és egyéb mocsári fa termett, ma súlyos buzát és egyéb kultur növényt termelnek.

Az egészségügyi viszonyok rohamos fejlődését nem kevésbé mozdították elő az ártézi vizek: mert minden egészségügyi intézkedés dacára is a szennyes Tiszavíz élvezete csak ragályos betegségnek a terjesztője volt.

Egészséges levegő, egészséges víz, fellendülő kultura, a természettudományok fejlődése hatalmas tényezők a közegészségügy fejlődéséhez.

TRACIA

Az utolsó rózsá.

— Történet a mult századból. —

Az isteni tiszteletet elvégezték. Ünnepelesen hangzottak el az orgona végző akkordjai és a nép bécsi Szent-Mihály templom ajtaján kifelé özlött, hogy azután a szélrózsá minden irányában elszéledjen. Diszfogatok álltak elő, gazdagon öltözött inasok nyitogatták a koesajtókat és urias delnők szálltak a hintóba. Künn az utcán a fiatal emberek egész szerege állott, hogy végignézzen a hölgyek során és egyikről vagy másikról többé vagy kevésbé élczes bírálatot mondjanak. Többi között két fiatal nő hagyta el a templomot. Rajtuk csüngött valamennyi szem és a legpajzánabbak sem mert gunyolólág felszólalni a két igéző alakláltára. A fiatalabb hölgy Ratael vagy Michel Angelo remekműveinek megtestesült hasonmásának látszott. Dus, gesztenyeszin hajzat köríté kecses arcát és ebből két ártatlan fekete szem sugárzott elő, melyekben nemes lélek szűzies tisztaság tükrözött. Kisérője nyugodtabb, komolyabb

benvomást gyakorolt és nővérenek mondhatnák, ugy hasonlított az előbbi hölgyhöz.

A nők a népkert felé tartottak, mely akkor az új tavasz első díszében pompázott.

Egy ifju követé a hölgyeket. Ruházata kifogástalan volt és arcáról le lehetett olvasni, hogy nem azok sorába tartozik, kiknek napi foglalkozása abban áll, hogy érdekes kalandokat hajhászsanak. Egészséges üde színe első pilanatra elárulta, hogy még nem került a fővárosi gyönyörévezetek hálójába.

A népkertben a két nő egy padon foglalt helyet. Nem ügveltek környezetükre és élénk társalgást folytattak, melyet hébekorba csak az ifjabbik vidám nevetése szakított félbe. Szemközt velők, a nélkül, hogy észrevették volna, az ifju ült le. Szemét mintha elbűvölte volna a fiatalabb kisasszony alakja, ki kebiéről az élénk kézlejtés közben rózsát ejtet a földre de nem vette észre. Hirtelen ott termett az ifju, felemelte és odanyujtotta az elejtett virágot.

A hölgy ijedten tekintett az ifjura, ki még mindig ott állt előtte a rózsával kezében.

— Ha tán örömet szerez önnek a rózsá, tartsa meg, szívesen oda adom mondá a hölgy szeretetreméltó hangon, miután visszanyerte lélekjelenlétét.

— Óh, viszonzá az ifju, nagy kedvelője vagyok virágoknak, különösen a rózsának, s így fölötte lekötözött, kisasszony, kedves ajándékával.

— Ha a rózsát, mely férfinak és nőnek egyaránt jól illik, annyira kedvel, mért nem vesz magának? Lássá, az enyém csak öt krajczárba került.

— Nekem naponként éppen öt krajczárból kell megélnem, mondá fájos mosolyal az ifju.

A hölgyeknek eddig vidám arcza egyszerre elborult és részvétteljesen kérdé az ifjut, hogyan futja ki nála az ilyen csekély összeg.

Az ifju cziczomatlan őszinteséggel beszélt el történetét, hogy szegény szülők gyermeke, az itteni egyetemen a jog hallgatója és hogy leczkeadással szerzett csekély jövedelméből nyomorgó szüleit is kell segitenie.

(Folyt köv.)

A fiatalok társadalmi védelme.

Beszéd.

Tartotta: **Dr. Koncz Mihály.**

kir. járásbíró.

(Folytatás).

Nálunk a fiatalok rendszeres védelmét a büntető novella honosította meg. Ekkor alakultak helyenként patronage egyesületek, ekkor erősödött meg az országos gyermekvédő liga. — A gyermeket mindig szerette a mi társadalmunk, épültek gyermekórházak, üdülő helyek, alakultak szünidei gyermek telepek. — A mi társadalmunk nem érzéketlen a gyermekek ügyére!

A büntető novella intézkedéseinek célja a bűnöző gyermeket megjavítani, az erény útjára téríteni, bűn nélkül felnevelni.

De nem csak ez irányban fog működni az a hivatal, melyet Szegeden, mint a fiatalok felügyelő hatóságát, felállított az állam, s a melyhez tartozni nekünk is szerencsénk van, hanem működik az elzülött, vagy züllesre induló gyermekek, elhagyottak árvák érdekében is. — Támogatja a házasságok ifjakat, a vadházasságok megakadályozása céljából; erkölcsrendszert gyakorol a prostitúció ellen s a leánykereskedés ellen; egyszerű hivatása feladatait tette a fiatal teremtések anyagi és erkölcsi romlásának megakadályozását minden téren!

Engedjék meg tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy egész röviden foglalkozzam e feladatok mindenikével, amint ezek a törvényes intézkedések keretében megoldandók lesznek s kijelöljem ama teendőket, melyeket célunk elérése érdekében véghez kell vinnünk.

A fiatalokkal szemben a törvény, ha bűncselekményt követnek el különböző eljárásokat ír elő. Ha gyermekről van szó (12 éven alul) azt gyámjának, vagy iskolai hatóságának kell átadni (Bp. 3. §.) ha pedig 18 éven aluli fiatalokról van szó és bűntetőségéhez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettségéig még nem volt meg, a bíróság őt vagy törvényes képviselőjének adja ki, vagy javító nevelésre utalja (Bn. 16 §.) Egyébb esetekben a fiatalokot megdorgálja, próbára bocsátja, javító nevelésre utalja, fogház, vagy államfogház büntetésre itéli a bíróság, ha bűncselekményt követett el (Bp. 17. §.)

Nekünk ez esetben kötelességünk a bíróságnak segítségét nyújtani, a pártfogói tiszttel vállalni, a környezet tanulmányt megcsinálni s a tárgyaláson megjelenve a bíróságnak tanácsos, véleményével szolgálni.

A kinevezett pártfogó a próbára bocsátottat figyelemmel kíséri, rá vonatkozólag feljegyzéseket vezet, magaviseletéről a bíróságnak beszámol, javaslatot tesz.

Ha a javító nevelésre ítélt kiskorú egy évig az intézetben volt és teljesen megjavultnak látszik, az igazságügyminiszter a felügyelő hatóságot meghallgatja és a kiskorút kísérletileg kihelyezi, amikor a kiskorú feletti erkölcsi felügyeletet mi veszszük át (25. §.)

Ha a kiskorú eddigi környezetében veszélynek van kitéve, ha szülei maguk is züllesztett életet élnek, ha a kiskorú iszákos, erkölcstelen, vagy csavargó életmodót folytat, vagy e romlás veszélynek van kitéve akkor már gondoskodunk róla. Ugyanazért a várost körzetre osztjuk, a körzetben felügyeletre kijelölt hatósági tagok a kiskorúak életmódját figyelemmel kísérik s ha ilyen eseteket hallanak, vagy pedig értesülnek arról, hogy a gyermeket szülei elhagyják és gyámol nélkül maradt vagy, a szülők a bírónál el vannak ítélve, vagy bűncselekmény miatt vizsgálati fogságba kerülnek vagy a gyermek iszákos, tolvaj csavargó, vagy egyéb módon züllesnek indul, avagy szülei akarják az erkölcsi zülles útjára vinni (pl. lopásra, koldulásra, vagy erkölcstelen dolgokra énszerítik), akkor az esetet portómentes levélben bejelentik a fiatalok felügyelő hatóságának, vagy nekem, vagy az illetékes árvaszékeknek, vagy az állami gyermek-

menhely kirendeltségének, a mely hatóságok megteszik a kellő intézkedéseiket. A levélre, vagy levelezőlapra ezt kell írni hivatalos elszólításra fiatalok ügyében portómentes. — A mit írunk, vagy jelentenek, az hivatalos titok, azt az illetékes hatóságok egy tagja sem árulhatja el, tehát zsenirozva semmi tekintetben se érezhetik magukat a tisztelt tagok.

Ily eseteket bizalmi emberek (rendőr, boltos) más ismerős egyének útján is megfigyelhetnek.

De nemcsak egyenként működünk e nemes célok elérésében, hanem hatóságilag, testületileg is. — A fiatalok szegedi felügyelő hatósága elnökének felhívására tanácsülés ültünk össze s ezen:

a.) véleményt nyilvánítottunk a javító nevelésre ítélt fiatalok kísérleti kihelyezésének kérdésében intézkedünk elhelyezésére nézve,

b.) javaslatot teszünk ha szükség lesz arra hogy a kísérletileg kihelyezett fiatalok a javító intézetbe visszazárltassanak

c.) a fogházra ítélt fiatalokot javító intézetbe való elhelyezésre véleményezzük, úgy a züllesre induló fiatalokot is,

d.) segítkezünk a próbára bocsátott fiatalok elhelyezésében és felügyeletében.

(Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés.** Beliczay Mariska néhai Beliczay Tamás és neje leánya a napokban tartotta eljegyzését, Kocsár Ferencz statisztikai hivatali tisztviselővel Budapestről

— **Tanulmány úton.** A kiskunfélegyházi áll. tanítóképző intézetnél f. hó 1-től tanítók részére 3 hétig tartó tovább képző tanfolyam van, melyre az ország különböző részéről 48 tanítót vettek fel. E tanfolyam hallgatói f. hó 6-án átrándultak Csongrádra, hol Sövényházy Antal pl. leányiskolai igazgató vezetése alatt megtekintették városunk nevezetességeit. A hosszas séta fáradalmait a népkertben pihenték ki, ahol Sövényházy Antal és Sághy Mihály urak voltak a vendéglátó gazdák, honnan rövid tartózkodás után programszerűleg sietniök kellett vissza Félegyházára, mert másnap hajnalban a kecske néti híres gümölcs piac megtekintésére indultak. Sajnáljuk, hogy ittélük ről csak utólag értesültünk s így nem volt módjában a községnek, hogy őket a hagyományos vendégszeretettel fogadják.

— **Eljegyzés.** Tarna-Eörs Pesthy Ilonka és Forgács Béla, Vajdahunyad, — jegyesek.

— **A hat polgári.** Az új katonai törvényjavaslat szentesített s abban az önkéntesi jogot illetőleg, Csongrádi tanulókat is közelről érdeklő rendelkezés foglaltatik. Nevezetesen a 21. § 1. pontja felsorolja az önkéntesi joggal felruházott iskolafajokat s ennek folytatásaképpen kimeveli, hogy akik legkésőbb annak az évek október 1-éig, amelyre besoroztatnak: elvégezték valamely állami vagy nyilvánossági joggal felruházott nem állami középiskolának (gimnázium, reáliskola, (polgári iskola) hat osztályát mint rendes tanulók, joguk van az egyéves önkéntességre. Azonban egy erre a célra szervezett bizottság előtt egy felvételi vizsgát tesznek le. A polgári iskola hat osztályát elvégzett tanulók tehát, ha mint rendes és nem magántanulók végezik el az iskolát, lehetnek önkéntesek. Azt hisszük, hogy a csongrádi polgári iskolának

vezetősége, gondnoksága nem végezne felesleges munkát, ha a polgári iskola ötödik osztályát már a jövő tanévben megnyitna. Alkalmat adva ez által a csongrádi szegénysorsu fiúknak, hogy a hat osztály elvégzésével mint önkéntesek tehessenek eleget katonai kötelezettségüknek. A hét osztályu polgári iskolákat végzett ifjak pedig, mely iskola a jövő tanévtől országosan szerveztetik, minden további vizsgázás nélkül lehetnek majd önkéntesek.

— **Népház építése.** Csongrád község előljárósága f. hó 22-én d. e. 9 órakor árlejtést tart egy népház, valamint a népház gondozója részére szükséges lakásból álló épület felépítésére. Bányapénz 600 korona. A tervek a másodjegyzői hivatalban megtekinthetők, ahol ajánlati minták is kaphatók.

— **Felfüggesztettek két Csanyteleki tisztviselőt** Kellemetlen ügybe keveredett a Csanytelek község két tisztviselője jóbaráti szivesség miatt. Horváth András községi segédjegyző és Csizmadia Péter községi pénztáros a két bajba került tisztviselő. A két községi tisztviselő Lajos Mihály csanyteleki gazdálkodónak állított ki passzust jogtalanul. Lajos Mihály ugyanis az államtól tenyésztési célokra tehenet kapott. A gazdálkodó szerette volna ezt a tehenet eladni, de nem volt passzusa, mert az állam a tenyésztési célokra kiadott állatokról passzust nem ad Lajos ezért igénybevette két jó komájának, a segédjegyző és pénztáros szivességét. Horváth és Csizmadia nagyon szívesen kiállította az állami tehenről a passzust, illetve tulajdonjogi igazolványt amellyel azt bizonyították hogy az államtól kapott teheny Lajos Mihály saját nevelése. Mikor a gazdálkodó el akarta adni a hamis passzusos tehenet, kiérült a hamisítás és hivatalból indult meg a két községi tisztviselő ellen az eljárás. A szegedi ügyészség vádiratot adott ki ellenük. A vádirat ellen kifogásokat jelentettek be, de a vádtanács elutasította a kifogásokat és vád alá helyezte őket közokirathamisítás bűntette miatt. A vármegye nem várta meg a törvényszéki tárgyalás eredményét, hanem a vád alá heve zés után mindkettőt felfüggesztette állásától.

— **Katonai gyakorlatok.** A szegedi 14-ik utászászlóalj jul. 15-étől augusztus 30-ig a Tiszának Szentes mellett elhuzódó vonalán fog gyakorlatozni. Ezen idő alatt azon kívül, hogy be kell szüntetni a helyi tutaj és hajójáratokat; egyéb forgalmi akadály az utászok gyakorlatozása miatt nem lesz.

— **Élő vadállatok.** Az elmúlt héten nyitotta meg Kardhordó Árpád özvegye a Lillenthál féle házban élő vadállatok gyűjteményét. A gyűjtemény csupa érdekes és tanulságos darabokból áll. Nagyon érdemes a megtekintésre. Ajáljuk a ritka szép gyűjteményt városunk t. községének figyelmébe.

— **Ipari képesítő vizsga.** A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden f. évi szeptember hó 15. napján d. e. 9 órakor fognak megtartani a szegedi felső ipariskolában. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve, a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szeged, Boldogasszony-sugárút 10.) szeptember 14-ig küldendő be.

— **Pályázat utazási ösztöndíjra.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a kereskedelmi miniszter által adományozandó 600 koronás külföldi utazási ösztöndíjra. Az ösztöndíj elnyeréséért

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségeknél, vörhenyknél, emésztési és lélegzőszervi szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES AGOST Bányó-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Ruda utca 1. sz. 3.

folyamodhatnak a kamara területéből Bácsbodrog és Csongrád vármegyékben oly kellőleg képesített iparosíjak, akik szakmájukban leendő magasabb kiképzés céljából külföldi utat tenni készek. Igazolándók a folyamodásban a pályázók lak helye, családi, vagyoni állapota, nyelvismerete, stb. A folyamodónak kötelezettséget kell vállalni aziránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszalétesítésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja érvényesíteni. A pályázatok f. évi július hó 15-ig küldendők be a szegedi kereskedelmi és iparkamrához.

— **A Szentesi országos vásár.** folyó hó 20. 21. és 22. dikén lesz megtartva amelyre vészmentes helyre mindenféle jószág felhajtható.

— **A hőség és a katonaság.** A hadtestparancsnokságok utasították az összes csoportparancsnokságokat, hogy a mostanagy hőségben a katonákat menetelés közben lehetőleg kiméeljék.

— **Hirtelen halálozás.** F. hó 10-én éjjel Kocsis Károly 72 éves, korában szív-szélhűdés következtében hirtelen elhunyt — Ugyancsak hirtelen halállal mult ki folyó hó 11-én Mészáros Ferenc Apponyi utca 41. számú lakos. Az orvosi rendőri vizsgálat mértéktelen alkohol fogyasztást állapított meg a halál okául.

— **Tüz.** Major János és Ötvös Károly nagyréti birtokosok takarmánya, gazdasági szerszáma f. hó 10-én a lángok martaléka lett. A kár circa 400 korona.

— **Aratási szabadság.** Az utóbbi években aratás idejére a katonák egy részét szabadságolták arra az időre míg az aratás tartott. Az aratási szabadságot ez évben is engedélyezték, de a legényeknek csak igen kis részét bocsátották szabadságra. A hadkiegészítő parancsnokságnál ugyan már június 28-án készen voltak a szabadságlevelek, de a kerületi parancsnokságtól távirati rendelet érkezett, hogy a szabadságolásokat további intézkedésig függeszsek fel. Ez a rendelkezés valószínűleg azzal áll összefüggésben, hogy a csendőrség koncentrációja folytán a katonákat csendőrszolgálatra osztják be. Így történt aztán, hogy Szentésre ez ideig mindössze tíz közös hadseregheli és négy honvédbaka érkezett aratási szabadságra.

Az én Öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér telnt elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliomtejszappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a.E. — Kapható minden gyógyszerár- drogéria- illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann féle „Manera“ liliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható.

Versenyárgyalási hirdetés.

Csongrád község előljárosága a csongrádi bel- és külterületi iskolák meszelési és javítási munkálataira zárt ajánlati versenyt hirdet.

Felhívtnak mindazok akik ezen munkálatok teljesítésére vállalkozni óhajtanak, 1 koronás bélyeggel ellátott, zárt ajánlatukat 1912. évi július 23-án, d. e. 9 óráig Csongrád község iktató hivatalába adják be, a későbbben beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz 400 korona, mely összeg készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban Csongrád község letéti pénztáránál helyezendő el s a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlattételhez szükséges ajánlati lap a II. od jegyzői irodában díjmentesen szerezhető be, ahol az előismereti költség-

vetés a másolati díj lefizetése ellenében megkapható és betekinthető.

Versenyezni óhajtnak, hogy zártajánlatokat, pecséttel lezárt sértetlen borítékban adják be, részt vehet minden vállalkozó és szakértő iparos, aki megfelelő hatósági engedéllyel bír.

Az ajánlattevésre csupán a kiadott űrlapok használhatók s ezekben az egységáruk számjeggyei, a végösszeg pedig szóval is kiírandó.

Az ajánlat bel és külterületi munkára külön-külön teendő. Az ajánlati lap 1 koronás, míg az ajánlati költségvetés ivenként 30—30 fillér bélyeggel látandó el.

Az előljároság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson. Az ajánlatot tevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Csongrád, 1912. július 13.

KOVACS jegyző.

Értesitem

a jogkereső közönséget, hogy ügyvédi irodámat Csongrádon **Kossuth tér 7.** szám alatt megnyitottam és hogy irodámat **Dr. Rásonyi Papp Pál** ügyvéd ur irodájával egyesítettem.

Csongrád, 1912. július 7.

Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvéd.

Versenyárgyalási Hirdetmény.

Csongrád község erkölcsi testülete részére 40 méter 31 hasából I. oszt kemény tűzifa szállítására zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Az ajánlatokban felsorolandó a szállítandó tűzifa nem, minősége számokban és betűkben feltüntetendő az összeg amennyivért az ajánlatot tevő hajlandó volna I. oszt. hasábos kemény tűzifát méterölenként a csongrádi vasúti állomáson vagy Tiszaparton átvéve az 1912 évi október hó 1-ig bármelyidőben tetszés szerint szállítani. A vételár fele 1912 évi október hó 1-én vagyis a szállítás befejezte után a másik fele 1912 évi december hó végéig lesz kifizetve.

Az ajánlatok szabályszerűen kiállított pecséttel ellátott lezárt borítékban Csongrád község iktató hivatalába 1912. évi július hó 31-én d. u. 5 óráig adandók be. A boríték felírása „zárt ajánlat tűzifa szállításra... Elkészített ajánlatok vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az ajánlatot tevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatokhoz az ajánlati végösszegnek megfelelő 5 % biztosíték gyanánt letétbe helyezendő s azt igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Csongrád, 1912 évi július hó 4-én.

KOVACS
jegyző

Hirdetmény.

Az 1912 évi kéményseprézési adólajstrom 1912 évi július hó 12 ik napjától 1912 évi július hó 13 ik napjáig a számtisztí hivatalban közszemlére tétetik, hol azt a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti s az ellen azok akik ezen adónemmel a mult évben is megróva voltak a lajstrom kitételének napjától, azok pedig kik ezen adónemmel megróva nem voltak, adótartozásainak az adókönyvek-kéikben történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszámolásait az előljárosághoz benyújthatják.

Csongrád, 1912. évi július 12.

KOVACS
jegyző.

Versenyárgyalási hirdetés.

Csongrádvármegye alispánjának 3142 alap 912 sz felhatalmazása folytán Csongrád község előljárosága Csongrád községben egy népház valamint a népház gondozója részére szükséges lakásból álló épület felépítésére zárt ajánlati verseny tárgyalást hirdet.

Felhívtnak mindazok kik ezen munkálatot elnyerni óhajtnak 1 kor bélyeggel

ellátott zárt ajánlataikat 1912 évi július hó 22 d. e. 9. óráig Csongrád község iktató hivatalába adják be a későbbben leérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bánatpénz 600 kor melyösszeg készpénzben vagy ovadék képes értékpapirokban Csongrád község letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlat tételhez szükséges ajánlati lap a II. osz jegyzői irodában díjmentesen szerezhető ahol az előismereti költségvetés a másolati díjbefizetése ellenében megkapható a tervezet szintén ott megtekinthető

A versenyezni óhajtnak, hogy zárt ajánlataikat pecsételt lezárt sértetlen borítékban adják be. Részt vehet minden hazai vállalkozó és szakértő iparos aki üzletének gyakorlására megfelelő hatósági engedéllyel bír.

Az ajánlat tevésre csupán a kiadott űrlapok használhatók és ezekben az egyes tételekre vonatkozó egységáruk számjegyekkel és betűkkel beirandók ugy szintén a végösszeg is szám a betűvel irandobe. Átalányösszegű ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat csupán az összes munkára tehető

Az ajánlati lap 1 koronás míg az ajánlati költségvetés ivenként 30—30 fillér bélyeggel látandó el ugyanigy bármilyen melléklet ivenként 30 filléres bélyeggel látandó el.

Az előljároság fentartja magának a jogot hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhassanak. Az ajánlatot tevők ajánlataikkal a felsőbb hatóság döntésig kötelezettségben maradnak.

Csongrád 1912. július 4.

KOVACS jegyző.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

Mosó és vasaló üzlet áthelyezése.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Andrassy ut 8. szám alatt **Öser Lipót** házában **Sólya Gyula** főjegyző ur háza mellett egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő a legfinomabb gépekkel szelszerelt

mosó, vasaló és vegytisztító intézetet

rendeztem be, hol minden e szakmába vágó munkák tisztán, csinosan és pontosan készítettnek.

A fehéreneműket házilag szappannal klórmész nélkül mosatom, ami a ruhane-műek tartósságát fokozza.

A n. é. közönség szives pártfogását bátorodom annál is inkább kérni, mivel mosó és vasaló intézetemet Kiskunfélegyházáról, ahol az ottani közönség teljes megelégedésére működtem, ide helyeztem át, tettem ezt pedig azért, mert értesültem, hogy Csongrád városnak nincs megfelelő fehérenemű tisztítója és így intézetemet **f. évi július hó 15 ére áthelyezem** és működésemet megkezdem.

Mosás minden kedden. Elfogadok tisztításra mindennemű tehéreneműt, férfi és női ruhákat, függönyöket a lehető legszolidabb árban.

Amidőn a t. közönség jóakaratu támogatását kérem, biztosítom jó és pontos kiszolgálásról.

Csongrád, 1912. július 14.

Teljes tisztelettel

Sárkány Mihály

mosó vasaló és vegytisztító tulajdonos
Andrassy ut 8. szám.

Ugyanitt egy jó és szorgalmas leány tanulónak felvétetik.

Hirdetmény.

A gazdasági gépmunkások kötelező biztosításáról.
Az 1912 VIII L. cz. 5 §-a értelmében **min-**
den gazdasági gép tulajdonosa bármely gazdasági
gépe mellett alkalmazott összes munkásait az Országos
Gazdasági, Munkás és Cselédségély pénztárnál köteles
baletet esetére biztosítani.

A vizsgázott gépész vagy képosított gépkezelőt
pedig a kerületi munkás biztosító pénztárnál kell biz-
tosítani.

Azon cséplő gép Tulajdonosok pedig akik
pénzért vagy az elcséplelt gabona bizonyos részét
másnak gabonáját csépleltetik el tehát a cséplést ipariga-
zolvány szerűleg folytatják vagyis azok akik ezen
Cséplési vállalatuk után III oszt. Kereseti adóval vün-
nak megadóztatva az általuk a cséplő gépnél alkalmaz-
zott munkásokat baleset esetére az Országos Gazda-
sági Munkás és Cselédségély pénztárnál (Tekulics
Sándor ellenőrnél község-házán kell bejelenteni.)

Betgség estére pedig a kerületi munkás biz-
tosító pénztárnál tartoznak biztosítani (Kovács Elemér
jegyző Templom utca 13 szám alatti lakásán.)
Csongrád 1912 július 5-én

Előháróság

Nagy raktár. Modern gépek.**Gőzeséplőgarnitúrák**

magánjárók és nem magán-
járó garnitúrák gyárilag ja-
vitottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hofferr, Magyar Állam,
Shuttleworth stb.

alig használt gépek, továbbá
magános 4, 6 8 és 10 HP. különféle gyárt-
mányu magánjáró és huzatos lokomobilok
Kellemes részletfizetés mel-
lett kaphatók

Friedrich Testvérek
gépgyárában Temesvár

Azonnal üzembe vehető.

Állandó kiállítás

**Világhírű fakkokban és
az összes létező színes fes-
tékben. Megtekinthető
CSEH PAL vas fűszer és
festék kereskedőnél.
Festék őrleést díjtalanul
eszközlők.**

Schvarcz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

SZABADALMAZOTT

Ventzki gőztafarma-Füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60* perc alatt.

Hordozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lényiró gépek és ollók.

FELIX-GYÓGYFURDO.

Téli és nyári gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió
liter napi mennyiség

Csúsz, kőszőny, ischiás, izadmányek és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatá-
sos **Félix-fürdő** gyógyforrásait, tükör kád, iszap, mór és szén-savas fürdők,
250 kényelmes lakosztoba, tiszalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendég-
lők, állandó elsőrendű **eig'nyzene**, vasárnaponként **katonazene**, tennis
pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személy**
vonat közlekedik **május 1-től** a Félix-fürdő állomására naponta .

Posta, távirtda, interurbán telefon.

Curtax es zenedij ninos.

Prospektust küld az igazgatóság.

Ház eladás

Oláh Istvánnak a gazdasági ismét-
lő iskola mellett újonnan csupa téglából
épült háza, mely áll 4 szoba, konyha,
éléskamra, pince istálló, egy 300 négy-
szögölből álló kerttel, szabad kézből ela-
dó. Értekezheti a tulajdonossal bármi
kor.

Értesitem a **t. jogkereső** kö-
zönséget hogy **ügyvédi irodá-**
mat Szivák tér 14 szám alatt a
Fekete Róza féle házban
megnyitottam.

Dr Miskolczy Ferenc
ügyvéd

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószere-
ket, mert csakis ezek olcsók a
használatban mivel kiadósak és
a ruhát kímélik. Kérjük, hogy
a bevásárlásnál figyeljen a
»SCHICHT« névre és a SZAR-
VAS védjegyre, mert ezek vé-
dít meg a ruhaneműjét csekély-
értékű mosószerek által oko-
zott rongálástól. Ezen védjegyek
szavatolnak a tökéletes tisztasá-
gáért!

A ruha beáztatására legjobb szer az
„ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanács-
kat, melyek Önt »OLCSÓ« s
külsőleg a SCHICHT-»SZAR-
VAS»MOSÓSZAPPAN-hoz ha-
sonló mosószerek vásárlására
akarják bírni. Az olcsó mosó-
szerek a legdrágábbak és min-
denkit óvnunk kell ilyenek
használatától, mert ezek a leg-
több esetben tisztátlanok, inkább
a ruhát s a kezeket támadják
meg mint a szennyet és a ruhá-
nak kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására legjobb szer az
„ASSZONYDICSÉRET” mosópor.